

KS. KAZIMIERZ DOLA
Opole

JESZCZE O PATROCINIACH ŚW. WOJCIECHA NA ŚLĄSKU

W studium na temat patrociniów św. Wojciecha na Śląsku, opublikowanym w 2000 r.¹, pominięte zostały dwie kaplice w domach zgromadzeń zakonnych noszące wezwanie tego biskupa i męczennika. Chodzi o domy w Wieszowie na Górnym i w Ząbkowicach na Dolnym Śląsku. Oto najważniejsze dane o tych kaplicach.

Wieszowa (dekanat Pyskowice, diecezja gliwicka). Dom Św. Wojciecha (*St. Adalbert-Stift*) dla ambulatoryjnej opieki nad chorymi i samotnymi osobami połączony z ochronką dla dzieci został tu zbudowany i przekazany Siostrzom Służebniczkom NMP 2 sierpnia 1902 r.² Była to fundacja parafialna, a poważny udział w utworzeniu domu miał miejscowy proboszcz ks. Adalbert (Wojciech) Widera (zm. 11 sierpnia 1906). On też zapewne miał decydujący głos przy nadaniu kaplicy i domowi wezwania patronalnego. Pracowało tu stale 4–5 sióstr. Wskutek działań wojennych w 1945 r. dom uległ zniszczeniu, ale odbudowany pełnił nadal swoje zadania: siostry prowadziły przedszkole i katechizację oraz pielęgnację chorych³. 3 sierpnia 1954 r. siostry zostały wysiedlone, a dom przeznaczony w części na przychodnię, w części na dom noclegowy dla pracownic leśnictwa. Siostry mogły powrócić doń 10 grudnia 1956 r., ale nie odzyskały całego domu. Były tu tylko trzy zakonnice⁴. Placówkę zamknięto w 1973 r., a w 1978 dom został sprzedany⁵.

Ząbkowice Śląskie (archidiecezja wrocławska), ul. Piastowska 5 (*Johann-Wolf-Strasse* 10). W 1924 r. księża Pallotyńscy utworzyli tu internat pod wezwaniem Św. Wojciecha dla uczniów gimnazjalnych. To wezwanie — *Konvikt St. Adalbert* — po-

¹ K. DOLA, *Patrocinia świętego Wojciecha na Śląsku*, RTSO 20 (2000), s. 159–285.

Handbuch des Bistums Breslau für das Jahr 1912, Breslau, s. 389; *Realhandbuch des Bistums Breslau*, cz. II, Breslau 1929, s. 281.

² I. GUZY, *Zgromadzenie Sióstr NMP Niepokalanie Poczętej w latach 1939–1947* (Studia i Materiały do Historii Chrześcijaństwa w Polsce 9), Lublin 1995, s. 41, 143; „Rocznik Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego”, Opole 1947, s. 244; „Rocznik Ordynariatu Śląska Opolskiego”, Opole 1953, s. 209 — były 4 siostry.

⁴ „Rocznik Diecezji Opolskiej”, Opole 1974, s. 345.

⁵ Za te informacje dziękuję ks. prob. Rudolfowi Halembie.

jawia się już w liście ks. prowincjała do przełożonej generalnej Sióstr Boromeuszek w Trzebnicy z 28 stycznia 1924 r., zanim siostry objęły dom⁶. Pallotyni więc wybrali tego patrona dla internatu. Sprawy gospodarcze i porządkowe domu przejęły siostry boromeuszki 1 maja 1924 r. W Ząbkowicach miały już pięć innych domów. Przebywało tu około 35 chłopców. Dom służył swemu celowi do 1942 r., kiedy został zarekwirowany na szpital wojskowy. W 1945 r. zostały wysiedlone także siostry i placówka uległa likwidacji⁷

---

⁶ List prowincjała niemieckiej prowincji pallotynów z Limburga (Lahn) z 28 stycznia 1924 r. (Archiwum Zgromadzenia Sióstr Boromeuszek w Trzebnicy); *Realhandbuch des Bistums Breslau*, cz. II, Breslau 1929, s. 98.

⁷ D.A. SOLIK, B.T. STELMACH, *Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Trzebnicy* (Studia i Materiały do Historii Chrześcijaństwa w Polsce 11), Lublin 1997, s. 43, 88. Dziękuję za dodatkowe informacje s. M. Beacie Stelmach.